

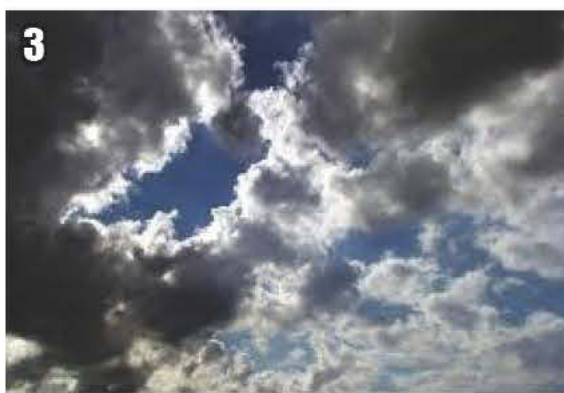
Γράφει ο Μπάμπης Ράκης - bambisrakis@cytanet.com.cy

ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Φωτο -1: Ο Βασίλης Τσιτσάνης πήρε το ρεμπέτικο από τα καπηλειά και το περιθώριο και το πέρασε στα σαλόνια. Φωτο-2: Εξώφυλλο από τους πρώτους δίσκους του τραγουδιού «Συννεφιασμένη Κυριακή». Φωτο-3: Συννεφιασμένη μέρα να πέφτει και Κυριακή «Σου ματώνει την καρδιά». Φωτο-4: Φωτογραφία του Τσιτσάνη με φόντο την Αθήνα την παλιά. Φωτο-5: Χειρόγραφο του Τσιτσάνη με την υπογραφή του όταν έγραψε την «Συννεφιασμένη Κυριακή». Φωτο-6: Εμπλούτισε την λαϊκή ορχήστρα προσθέτοντας το πιάνο και επέβαλε το ακορντεόν.

5
 Συννεφιασμένη Κυριακή
 μοιάζει με την καρδιά μου
 που έχει πάντα συννεφιά
 Χριστέ και Παναγιά μου
 Είσαι μια μέρα σαν κι αυτή
 που 'χασα την χαρά μου
 που έχει πάντα συννεφιά
 Χριστέ και Παναγιά μου
 μοιάζει με την καρδιά μου
 που έχει πάντα συννεφιά
 Χριστέ και Παναγιά μου

Συννεφιασμένη Κυριακή, μοιάζεις με την καρδιά μου, που έχει πάντα συννεφιά, Χριστέ και Παναγιά μου. Είσαι μια μέρα σαν κι' αυτή, που 'χασα την χαρά μου.

Βασίλης Τσιτσάνης: Ο δημιουργός που έβγαλε το ρεμπέτικο από το περιθώριο, μπολιάζοντας το με δυτικά στοιχεία.

Αγαπητέ αναγνώστη καλημέρα. Σήμερα θα αναφερθούμε σε ένα από τα μεγαλύτερα ονόματα της ελληνικής μουσικής, που μεσουράνησε στην δεκαετία του 1940, τον Βασίλη Τσιτσάνη (1915-1984). Ο Βασίλης Τσιτσάνης υπήρξε ο δημιουργός, που σαν σικουργός, συνθέτης και εκτελεστής, κατόρθωσε όχι μόνο να αγαπηθούν τα τραγούδια του από το κοινό της εποχής του, αλλά να διατηρηθούν στον χρόνο και να συγκαταλέγονται και να τραγουδιούνται μέχρι και σήμερα. Μα αυτό δεν είναι το μοναδικό που έδωσε ο Βασίλης Τσιτσάνης στην καλλιτεχνική του πορεία. Εκείνο που σηματοδοτεί το έργο του Τσιτσάνη (όπως αναφέρουν οι μουσικολόγοι που μελέτησαν και έγραψαν για το έργο του) είναι ότι: «Μπόλιασε το ρεμπέτικο με δυτικά μελωδικά στοιχεία και το έβγαλε από το περιθώριο, που το είχαν οδηγήσει αντικοινωνικά και ανατολίτικα στοιχεία». «Εμπλούτισε την λαϊκή ορχήστρα προσθέτοντας το πιάνο και επέβαλε το ακορντεόν. Καινοτόμησε στον

στίχο, με την απομάκρυνσή του από τις παραδοσιακές φόρμες του και γενίκευσε τον ρόλο του ρεφρέν. Με τον Τσιτσάνη το ρεμπέτικο γίνεται «τέχνη» και η ρήξη με την παράδοση αρχίζει να γίνεται ορατή». Γράφτηκε συγκεκριμένα ότι: «Ο Τσιτσάνης πήρε το ρεμπέτικο από τα καπηλειά και από το περιθώριο και το πέρασε στα σαλόνια». *** Ο Βασίλης Τσιτσάνης έγραψε και μελοποίησε πάνω από 200 τραγούδια. Ξεχωρίζουμε σήμερα ένα από τα ωραιότερά του, την «Συννεφιασμένη Κυριακή», που για πολλούς θεωρείται πραγματικό «διαμάντι» στην σύγχρονη ιστορία της ελληνικής μουσικής. Ο ίδιος ο δημιουργός σε μια συνέντευξη του το 1979, είχε πει: «Κατά την περίοδο της κατοχής στη Θεσσαλονίκη το 1943 εμπνεύστηκα την «Συννεφιασμένη Κυριακή». Μου έδωσε την αφορμή ένα από τα τραγικά περιστατικά που συνέβαιναν στον τόπο μας, με τις συλλήψεις, τις εκτελέσεις, την πείνα, τον φόβο, τη δυστυχία, την καταπίεση. Το κλίμα που μου ενέπνευσε τους στίχους, μου ενέπνευσε και την μελωδία».

Αν η «Συννεφιασμένη Κυριακή» άρχισε να γράφεται το 1943, άργησε πολύ να ολοκληρωθεί. Θα χρειασθούν πέντε ολόκληρα χρόνια μέχρι να πάρει την μορφή που ήθελε ο δημιουργός της. Στα τέλη του 1948 το τραγούδι τελειώνει και γίνεται η πρώτη γραμμοφόνηση, με την Σωτηρία Μπέλλου και τον Πρόδρομο Τσαουσάκη. Από την χρονιά εκείνη και ύστερα το τραγούδι γνωρίζει τεράστια επιτυχία και θα το ερμηνεύσουν μεγάλα ονόματα της εποχής, αλλά και σύγχρονοι καλλιτέχνες, όπως η Μαρίκα Νίνου, η Τζένη Βάνου, ο Στέλιος Καζαντζίδης, η Μαρινέλλα, η Δήμητρα Γαλάνη, ο Γιώργος Νταλάρας, η Ελευθερία Αρβανιτάκη, η Γλυκερία, ο Μπιτροπάνος, κ.ά. Η ερμηνεία του από τόσους καλλιτέχνες δείχνει πως το τραγούδι αυτό άγγιξε την καρδιά του κόσμου και συνεχίζει να συγκινεί μέχρι τώρα. *** Μεταφέρουμε τους πρώτους στίχους της υπέροχης αυτής δημιουργίας του Βασίλη Τσιτσάνη: Συννεφιασμένη Κυριακή, μοιάζει με την καρδιά μου, που έχει πάντα συννεφιά, συννεφιά

Χριστέ και Παναγιά μου
 Είσαι μια μέρα σαν κι' αυτή που 'χασα την χαρά μου
 Συννεφιασμένη Κυριακή, Κυριακή, ματώνεις την καρδιά μου.

 Ανεξάρτητα αν ο δημιουργός της «Συννεφιασμένης Κυριακής» εμπνεύστηκε το τραγούδι αυτό στις μαύρες μέρες της Γερμανικής κατοχής, στην Ελλάδα, στην πορεία του χρόνου ο κόσμος το ένωσε δικό του και του δίνει, ο καθένας μας, την κάθε φορά μια δική του ερμηνεία. Τις περισσότερες φορές, το δένουμε με την προσωπική και συναισθηματική μας ζωή, για κάποιο πόνο καρδιάς για κάποιο δάκρυ. Αυτή ακριβώς είναι η δύναμη της δημιουργίας της «Συννεφιασμένης Κυριακής», που συνεχίζει να διατηρείται με θέρμη, στις καρδιές του κόσμου και ας έχουν περάσει πάνω από 70 χρόνια από την εποχή που ακούστηκε για πρώτη φορά. Αυτά για σήμερα, μέχρι την άλλη εβδομάδα, που θα συνεχίσουμε με άλλο ακόμη σεργιάνι στα παλιά.
 Μπάμπης Ράκης.